

PTS HK

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep.
0030 Oslo

07 1539 -24
801.1

Attn.: Heidi Karlsen

Oslo, 14. desember 2007

FORSLAG TIL FORSKRIFT OM MOBILREGULERT SONE - HØRING

Vi viser til brev av 31. oktober 2007 der Samferdselsdepartementet (SD) ber om innspill til forslaget om ny forskrift om mobilregulerte soner.

Nærværende innspill til SD gjøres på vegne av Network Norway AS (Network Norway), Tele2 Norge AS (Telc2) og Mobile Norway AS. Mobile Norway AS skal bygge ut et mobilnett, og eies med 50% hver av Network Norway og Tele2.

1. Generelt

Det er svært overraskende at SD foreslår så vide hjemler til politiet, som her gjøres, og samtidig konstaterer at:

"Det foreligger ingen estimater om hvor hyppig politiet vil ha behov for å etablere mobilregulerte soner, og heller ingen estimater om hvilke konsekvenser for elektroniske kommunikasjonsnett og sluttbrukere slike soner vil ha."

Vi antar at forskriften foreslås innført i hovedsak basert på et konkret behov politiet har for kriminalitetsbekjempelse. Når man likevel erkjenner at ingen estimater om politiets behov foreligger, så må en slik, helt essensiell, analyse være fraværende. I tillegg har man ingen oversikt over konsekvensene for teletilbydere og deres sluttkunder. Norge har en svært stabil og god tjeneste for mobiltelefoni sammenlignet med andre land. Det er i Norge i stadig økende grad vanlig å stole på mobiltelefon som en kommunikasjonsform i nødstilfeller. Vi er derfor bekymret for konsekvenser for liv og helse ved en utstrakt bruk av mobilregulerte soner. For oss synes det åpenbart at en analyse som kartlegger disse to helt sentrale spørsmål, politiets behov og konsekvenser for teletilbydere/sluttbrukere, må gjøres før man i det hele tatt foreslår en forskrift om mobilregulerte soner.

En slik utredning må ta hensyn til de tekniske muligheter som finnes for mobilregulerte soner og konsekvenser av disse. Det er slik at de enkleste løsningene er de som har størst innvirkning på mobilnettets kvalitet. Det er også et viktig faktum at det i mobile radionett i stor grad er gjenbruk av frekvenser. En slik gjenbruk betyr at en mobilregulert sone kan få konsekvenser langt utover det tiltenkte virkningsområdet. Dette er ikke mulig å avdekke uten en detaljert oversikt over mobilnettets konfigurering som i praksis kan endres fra dag til dag.

Når konsekvensene for teletilbydere ikke er kartlagt er det også vanskelig å gi et så presist innspill til SD, som det vi i normale tilfeller hadde ønsket. Vi henstiller derfor til SD om å foreta en analyse av politiets behov og konsekvenser for teletilbydere/sluttbrukere før man går videre med arbeidet om mobilregulerte soner.

Til tross for denne prinsipielle innledende bemerkning, vil vi kommentere enkelte av forslagene til forskriftsforslagene slik de nå foreligger.

2. Forslag til forskrift om mobilregulerte soner.

Vi har ingen spesielle kommentarer til §§ 5,6 og 7. Alle disse tilfellene omhandler tilfeller opprettelse av mobilregulert sone etter forutgående søknader. I tillegg omhandler dette såpass spesielle situasjoner mobilregulerte soner ved bekjempelse av terror, forsvarets permanente øvingsområder og fengsler med høyt sikkerhetsnivå. I disse situasjonene er det mulig å se for seg at det foreligger spesielle forhold, som oppveier de mulige negative konsekvenser for teletilbydere/sluttbrukere. I tillegg vil dette antagelig være et avgrenset antall tilfeller pr. år.

Ved faste installasjoner i for eksempel fengsler må effekten av den mobilregulerte sonen begrenses til fengselets område og operatørene/lisenshaverne må godkjenne planer og installasjoner før disse driftsettes.

Vi har derimot sterke innvendinger mot den hjemmelen som foreslås i forskriftens §8, og vi vil knytte noen kommentarer til dette.

3. Forskriftens §8 – Tiltak i medhold av straffeprosessloven kapittel 16a.

Forskriftens §8 er formulert slik at mobilregulerte soner kan opprettes, uten søknad eller forutgående varsling til de berørte teletilbydere, i saker som gjelder:

- handlingen/forsøket kan medføre fengsel i 5 år eller mer,
- handlingen/forsøket rammes av straffeloven §§90 til 94 – ”forbrytelser mot statens selvstendighet og sikkerhet”,
- handlingen/forsøket rammes av straffeloven § 104 – ”forbrytelser mot Norges statsforfatning og Statsoverhode”,
- handlingen/forsøket rammes av straffeloven § 162 – ”Allmennfarlige forbrytelser” bl.a. oppbevaring eller omsetning av narkotika som straffes med bøter eller fengsel i inntil 2 år,

- handlingen/forsøket rammes av straffeloven § 390 a – ”gjelder den som ved skremmende eller plagsom opptreden eller annen hensynløs atferd krenker en annens fred eller som medvirker hertil straffes med bøter eller fengsel i inntil 2 år”.

Spesielt de to siste alternativene i opplistingene (§ 162 og §390a) gjør at terskelen for å bruke mobilregulerte soner er satt så lavt at omfanget av bruk av mobilregulerte soner vil potensielt bli en daglig foreteelse fra politiets side. Vi har ingen oversikt over ofte politiet etterforsker saker som nevnt i opplistingen ovenfor. Det har heller ikke SD, ettersom de opplyser følgende i høringsnotatet:

”Det har vært vanskelig å anslå hvor mange saker som vil falle inn under denne hjemmelen i straffeprosessloven”.

Vi kan derimot få en viss følelse med det potensielle omfanget ved å se hen til politiets egen statistikk. I statistikken ”Straffesakstall første halvår 2007”, **bilag 1**, fremgår det at *”antall anmeldte narkotikaforbrytelse har, med unntak av i 2006, ligget relativt stabilt på rundt 20 000 saker i femårsperioden.”* Dersom antallet narkotikasaker ligger årlig på rundt 20 000 saker, vil §162 være involvert i de fleste av disse sakene. Etter vår mening indikerer dette at § 8, slik den er formulert, potensielt vil kunne gi et helt ukontrollerbart omfang av bruk av mobilregulerte soner. Politiet vil i hvert fall ha muligheten til å benytte mobilregulerte soner i et stort og uoversiktlig omfang, og når de har muligheten så er det en åpenbar risiko for at de vil benytte seg av muligheten.

Det ovennevnte tall fra straffestatistikken og det store omfang dette indikerer, er spesielt alvorlig ettersom SD heller ikke har noen estimater over konsekvensene ved mobilregulerte soner for teletilbydere og deres sluttbrukere, jfr. punkt 1 ovenfor.

Det vil derfor, etter vår oppfatning, være helt uforvarselig å innføre forskriftens §8, uten først å gjøre en analyse av politiets reelle behov for mobilregulerte soner, samt en analyse av konsekvensene ved opprettelse av mobilregulerte soner for teletilbydere og deres sluttbrukere.

Videre er det lovgivningsteknisk et problem at forskriftens § 8 kun henviser til straffeprosessloven. Dersom straffeprosessloven endres vil terskelen for bruk av mobilregulerte soner kunne senkes ytterligere. Hvilke situasjoner der mobilregulerte soner kan opprettes bør defineres i forskriften, og ikke gjøres ved en henvisning til straffeprosessloven. Dette gjelder spesielt for §8 som er den av forskriftsbestemmelsene som er helt uoversiktlig hva gjelder mulig omfang av mobilregulerte soner.

Vi ser at SD har prøvd å legge visse begrensninger på bruk av mobilregulerte soner i §8 tilfellene, ved å legge inn følgende ordlyd:

”Etablering og bruk av mobilregulert sone skal gjøres slik at eksisterende rettigheter til bruk av frekvenser i minst mulig grad innskrenkes eller påvirkes. Bruken skal medføre minst mulig skadelig interferens og påføre sluttbrukere så få og så kortvarige kommunikasjonsavbrudd som mulig.”

Dette gir en viss form for beskyttelse for teletilbydere og deres sluttbrukere, hva gjelder varigheten og omfanget av en mobilregulert sone, men det endrer ikke på vår

hovedinnvending ovenfor. Ordlyden hindrer ikke politiet fra å opprette mobilregulert sone hver gang det etterforskes narkotikaforbrytelser som faller inn under straffeloven §162.

4. §9 – Underretning om tiltak i medhold av straffeprosesslovens kapittel 16a

Vi forstår det slik at det har vært en del diskusjon om hvorvidt politiet skal underrette Post- og teletilsynet etter at en mobilregulert sone har blitt opprettet. En slik underrettelsesplikt er, etter vår mening, en selvfølge når man ser hen til hvor vide rammer § 8 er gitt.

I tillegg foreslår vi følgende endring i ordlyden i §9, 2.ledd slik at underretningsplikten blir mest mulig komplett:

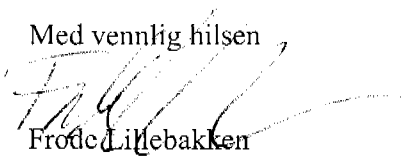
"Post- og teletilsynet skal underrette nøkkelpersonell hos tilbyder om hvilke av tilbyders frekvenser som er tatt i bruk gjennom mobilregulerte soner, når og hvor dette skjedde, samt hvilken metode som ble tatt i bruk, dersom tilbyder har autorisert slikt personell i henhold til forskriften § 10"

5. Avslutning

I det videre arbeidet med mobilregulerte soner bes det om at Network Norway, Tele2 og Mobile Norway AS blir informert hver for seg.

Skulle det være spørsmål til ovenstående kan undertegnede kontaktes på 41 31 90 27.

Med vennlig hilsen

Frode Lillebakken
advokat